

Sosiaali- ja terveysministeriö

LAUSUNTO

Viitteet:

VN/15739/2020 Tartuntatautilain muutokset

STM083:00/2020

Kiitämme mahdollisuudesta lausua tartuntatautilain (1227/2016) muutoksista.

Kuvataiteen toimijoiden kannalta olennaisia lakiesityksessä ovat kohdat 58 c §, 58 d § ja 58 g §. Kuten koko kulttuurin toimiala, myös kuvataidetoimijat ovat keväällä 2020 kärsineet mittavia taloudellisia menetyksiä koronaviruksen leviämisen estämiseksi tehtyjen rajoitustoimenpiteiden vuoksi. Kuvataiteilijoiden toimeentuloon ja tulonmenetyksiin vaikutti erityisesti gallerioiden sulkeutuminen taiteen yleisöiltä ja asiakkailta.

Kiitämme esitystä erityisesti alueellisen tautitilanteen huomioimisesta mahdollisista rajoitustoimenpiteistä päätettäessä. On tärkeää, että kuvataidetoimijat eri puolilla maata pystyvät jatkamaan toimintaan ja pitämään asiakastilojaan auki mahdollisimman normaalisti tautitilanteen vaihdellessa valtakunnallisesti.

Pyydämme kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin:

58 c § (määräaikainen)

Toimenpiteet koronavirustaudin leviämisen estämiseksi elinkeinotoiminnassa ja muussa toiminnassa

Koronavirustilanteessa yleisötiloja ylläpitävät kuvataiteen toimijat ovat hyvin oma-aloitteisesti rajoittaneet asiakasmääriään sekä tehostaneet tilojensa siisteyttä ja hygieniaa.

Kannatamme asiakastiloissa huomioitavia siisteys- ja hygieniatoimenpiteitä. Gallerioissa ja kuvataidetapahtumissa on pääosin mahdollista järjestää asiakkaiden oleskelu väljästi ja ylläpitää turvavälejä niin asiakkaiden kuin henkilökunnankin välillä.

58 d § (määräaikainen)

Asiakkaille ja muille toimintaan osallistuville tarkoitettujen tilojen käytön väliaikainen rajoittaminen koronavirustaudin leviämisen estämiseksi

Kannatamme pääosin lakiesityksessä tehtyjä ehdotuksia.

Huomautamme kuitenkin, että taidegallerioita, tai myöskään taidemuseoita, tuskin on tarpeen väliaikaisesti sulkea koronavirustaudin leviämisen estämiseksi, sillä taidenäyttelyissä on helppo säilyttää turvavälit ja rajoittaa samaan aikaan tilassa olevien ihmisten määrä riittävän pieneksi. Näyttelynavajaiset on koronaepidemian aikana jätetty järjestämättä, jos viranomaisohjeet ovat sitä edellyttäneet, mutta näyttelytoimintaa on voitu silti jatkaa sujuvasti ja turvallisesti. Tässä mielessä taidenäyttelytoiminta eroaa esimerkiksi teatteriesityksistä ja konserteista, joissa turvavälien ylläpitäminen ja yleisömäärän rajaaminen on paljon vaikeampaa.

Gallerioiden on mahdollista tarvittaessa rajoittaa asiakasmääriään siten, että kävijöiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa.

Olisi suotavaa, että rajoituspäätöksissä voitaisiin käyttää tapauskohtaista harkintaa ja rajoitustoimenpiteet voitaisiin mitoittaa oikeasuhtaisesti toiminnan luonteeseen ja asiakasmääriin nähden.

58 g § (määräaikainen)

Asiakkaille ja muille toimintaan osallistuville tarkoitettujen tilojen väliaikainen sulkeminen asiakkailta ja muilta toimintaan osallistuvilta koronavirustaudin leviämisen estämiseksi

Painotamme rajoitustoimenpiteiden oikeasuhtaisuutta toimijan luonteeseen ja todennäköisiin kävijämääriin nähden. Esimerkiksi gallerioissa on koronavirustaudin leviämisen estämiseksi jo nyt porrastettu ja rajoitettu kävijämääriä oleellisesti siten, ettei synny merkittävien tartuntaketjujen riskiä.

Kuvataidekentällä järjestetään vuosittain muutamia suurempia tapahtumia, joissa on niin ikään mahdollista porrastaa vierailuja ja rajoittaa kävijämääriä olennaisesti, sekä turvata väljien tilojen ansiosta fyysisten lähikontaktien välttäminen. Esimerkiksi teosvälitystilaisuuksien taloudellinen merkitys on suuri niitä järjestävien voitta tavoittelemattomien yhdistysten toiminnalle sekä kuvataiteilijoiden toimeentulolle. On suotavaa, että tämänkaltaisten tilaisuuksienjärjestäminen pysyy mahdollisena riittävin varotoimenpitein.

Kuitenkin gallerioiden mahdollisuus jatkaa toimintaansa ja pystyä vastaanottamaan pieniä määriä kävijöitä myös mahdollisten rajoitustoimien aikana on erittäin tärkeää niiden, ja välillisesti myös kuvataiteilijoiden, toimeentulolle.

Korostamme myös mahdollisten väliaikaisten sulkemisten aiheuttamien taloudellisten menetysten seuranta ja tukitoimien välttämättömyyttä. Viimesijaisessa tilanteessa olisi tärkeää, että voittoa tavoittelemattomat kuvataiteen yhteisöt ja tekijät voisivat hakea kompensatiota tulonmenetyksiinsä.

Painotamme, että on tärkeää huolehtia, että rajoituspäätöksistä seuraavat mahdolliset valitukset ja muutoksenhakutilanteet käsitellään ripeästi. Monelle kulttuurialan toimijalle jo yhden kuukauden sulkeminen voi olla kohtalokas.

Helsingissä 22.9.2020

Annukka Vähäsöyrinki
toiminnanjohtaja

Teemu Mäki
puheenjohtaja

Suomen Taiteilijaseura on kuvataiteen asiantuntija- ja vaikuttajaorganisaatio, jonka tehtävänä on edistää kuvataiteilijan ammatissa toimimisen edellytyksiä ja vahvistaa kuvataiteen asemaa yhteiskunnassa. Seura edustaa 3 000 ammattikuvataiteilijaa.